

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR:</p> <p>Egész évre 8 kor. Fél évre 4 " Negyed évre 2 "</p>	<p>Felelős szerkesztő: ifj. Imrik József. Telefon-szám: 9.</p>	<p>Egyes szám ára 20 fillér. Nyilttér soronként 40 fill. Kéziratokat vissza nem adunk.</p>
---	--	--

Néhány szó közlekedésügyünkről.

Nemrégiben rámutattunk azokra a módokra és eszközökre, amelyek a magyar ipar fejlesztése és versenyképessége tétele érdekében kiválóan fontosak, hogy ne mondjuk, elkerülhetetlenek.

Nem eléggé hangsúlyozható az iparfejlesztésnél a közlekedés ügyének folytonos előbbrevitele. A posta és táviró, a vasut és a vizierő oly nagy szerepet játszanak az iparban és a kereskedelemben, hogy elhanyagolásuk: bűnös könnyelműség, fejlesztésük: kész siker.

Postánk és távirónk ma már évről évre halad az eszményi tökéletesség felé. A távbeszélő is szépen működik, bár távról sem oly mértékben, mint külföldön. Ebben a tekintetben nemcsak a belföld helyközi telefonját, de a külfölddel való összeköttetést is

nagyon ki kell még bővítenünk nemcsak gazdasági, hanem közigazgatási érdekből is; mert kézzel fogható, hogy a telefon terjedése egyszerűsíti a közigazgatást is. A telefondíjak azonban még mindig túlságosan magasak, magasabbak, mint bárhol a világon.

A magyar kir. államvasutak beruházási költségeit a kormány successive utalványozandó 400 millióban állapította meg. Tudva azt, hogy az állam pénzügyi helyzete a legbuzgóbb törekvésnek is természetes határt szab, egyelőre bé kell érünk ezzel a közel 400 millió koronás beruházással is. Főlőleges azonban hangsúlyoznunk, hogy ezt csak részletfizetésnek tekintetjük, mert a magyar államvasutak tekintetében közel másfél évtizedes mulasztásokat kell pótolni és meg kell valahára szüntetni a járművek elégtelenségéből eredő bajokat és rengeteg vagyoni károkat. Az iparfejlesztés új korszakát vagonhiánnyal, a kime-

rülésig feszített személyzettel épp oly kevésbé lehet inaugurálni, mint a hogy nem lehet a szállítás zavarait és késedelmait a már világszerte hirhedtekké vált póthatáridőkkel orvosolni. Nem mulaszthatjuk el itt az alkalmat annak ismételt követelésére, hogy a magyar államvasut valahára kevésbé bürokratikus igazgattassék, hogy kevésbé viselje magán az állami hatóság képét, hanem legyen inkább az, aminek lennie kell: egy jól szervezett és rendkívül egyszerűen és expeditive működő kereskedelmi üzlet.

Vízi erőink kihasználása sem haladnak előre, pedig megbecsülhetetlen értékű és hasznu munkaerőről mondtunk le ezzel. De ettől is eltekintve, a szénkérdés évről-évre válságosabb képet ölt, úgy hogy már is kikerülhetlenné vált a szén megfelelő pótlásáról gondoskodni; erre a célra pedig a vízi erő már páratlan olcsóságánál fogva is nem is volna szabad egyetlen

T Á R C A.

Uton.

Irta: Lengyel Géza.

Friss téli reggel volt, hideg és tiszta, fönt a fákon már napsugarak táncoltak. A kis állomási szobában ketten voltak, Gábori meg a felesége. Várták a pesti gyorsvonatot. Gábori álmosan pislogott a fehér vidékre, az asszony vidáman nézdegélt.

— Most újra utazunk — mondotta gyógyó szemekkel és várta a hatást.

Gábori felnyitotta a szemét és nagyon egyszerűen mondotta:

Igen újra.

Az asszony szemrehányóan figyelmeztette rá, hogy mit jelent az utazás. Hogy az első utjuk a nászut volt, amikor szédülve és rózsaszíntűen szálltak a piros párnák közé. Azután visszajöttek még mindig mámorban és hat hónapig éltek elvonulva a bakonyvári Fő-utcán. Most fölmennek megnézni a pesti világot, színházba járni, vásárolni. És Gáborinak egy-két üzletét kell megsürgetnie a mi-

nisteriumban. Gábori tehát az osztálytanácsosra gondolt, az asszonyban a nászut emlékei ébredtek fel. Nagy robajjal megnyílt az ajtó. Két fiskális jött be, meg az öreg doktor, Naszódi. A férfiak hangos örömmel üdvözölték egymást, — ők is Budapestre utaznak, — az asszony kedvesen, barátságosan mosolygott és tíz perc múlva a vonaton szorongtak a forróra fűtött folyosón. Az ablakok mögött rosszindulatú szemek meredtek rájuk. Végre bebörtökáltak egy kupéba. Már ketten ültek ott, a szűk ketrec egyszerre megtelt.

Az asszony bátortalanul nézett körül:

— De fiam, hiszen ez második osztály. Gábori nevetett:

— Hát persze, hogy az. Hová gondolsz? Nem vagyunk már nászutan.

Naszódi doktor hangozan hahotázott. Már maga alá gyűrte a bundáját és már kezében volt a kártya. Rászolt Gáborira:

— Van már egy esztendeje, Laci, hogy nem játszottunk. De most kipótoljuk. Van időnk Pestig.

Az asszony rémülten figyelte az urát. A férfi nem vette észre a tekintetet, csendesen felelt:

— Hogyne Gyuri bácsi. Nagyon szívesen.

Megnyult az asszony arca, kis szájszögletei lefelé húzódtak és puha, tömött hajfonatai oldalt billentek. Naszódi már osztotta a kártyát, négyfelé. Az egyik fiskális viszatartotta.

— Nem játszom, sohse szoktam.

Az asszony hálás pillantást vetett rá, az ura közömbösen mondta:

— Akkor hármásban játszunk.

És megindult a játék. Rohant a vidék, végtelen hőmezők váltották fel egymást, a kártya csattogott és a kerekék ütötték a takaszt. Az asszony meghúzódott az ülés zugában, a tekintete az urát kereste, körülvetve kutatóan lankadó reménnyel és várt egy meleg pillantást, egy gyöngéd mosolyt, ami azt jelentette:

— Várj egy kicsit Ilikém. Mindjárt vége és a tied leszek.

Hiába. Gábori buzgón figyelte a kártyát és egyetlen ambíciója az volt, hogy az öreg Naszódi elismerje róla:

— No nem felejtetted még el.

Már vége a fél útnak, már a kétségbeesés környékezi az asszonyt. Tart, egyre tart a végtelen játék. Az asszony nem tud már nyugodtan maradni. Megmozdul, az ura fölé hajlik. Gábori nem veszi észre. Zavartan szólal meg:

Sirolin

Ennek az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, válódokot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kerjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvos receptre a gyógyszerárakban — Ára évszázadit 4.— koroná.

perccel sem veszítenünk, míg ezt a kérdést meg nem oldottuk, annál is kevésbé, mert anyagilag is nagy közvetlen hasznot hajtó vállalkozásról van itt szó.

A szén hiányt egyfelől az elégtelen bányászás okozza (ennek ismét a munkáshiány az egyik oka), másfelől a waggonhiány, amely ezelőtt sohasem tapasztalt késedelmeket idéz elő a szénszállítás körül. Ennek ismét nagy üzemi zavarok a következtelése, elannyira, hogy nem egy üzem szűnt meg szénihiány okából és félt, hogy iparfejlesztési akciónknak is egyik nagy akadálya a szénihiány és a széndrágaság lesz. Mivel pedig a porosz szén behozatalánál még Ausztria vasutjaival és ezek dijszabásaival is meg kell küzdenünk — a mely akadályok sem tervnélküliek — és mivel itthon is termelhetünk sok szenet, amely ipari célokra pótolhatná a poroszt, haladéktalanul módját kell ejteni annak, hogy legalább a belföldi szállítás akadálytalanul és a lehető legolcsóbb díjért történjen.

A hazai ipar fejlesztését célozza az 1907. 6. t.-c. amely a tengeri szabad hajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak valamint a tengeri hajók építésének állami segítségben és kedvezményekben való részesítéséről rendelkezik és öt év tartamára egymillió ötszázezer korona segínyt tesz lehetővé. Helyes és egészen eredeti újítása a törvénynek, hogy a hajóbeszerzési segínyt attól teszi függővé, hogy a hajó évenként legalább egyszer érintsen magyar kikötőt és hogy ekkor legalább egyharmad rakományának megfelelő oly forgalmat kell közvetítenie, amely a hazai közgazdaság érdekeinek

szolgál. Kimondja továbbá törvény, hogy csak oly hajóépítés segíyezhető, mely belföldi gyárban történik és a melynél a felhasznált anyagnak legalább harmadrésze belföldről származik, — oly intézkedés, amely bizonyára üdvösen támogatja majd hazai iparunkat és különösen vastermelésünket. Az is érdekes újítása a törvénynek, hogy a kereskedelmi miniszternek a segínyek és kedvezmények megvonása dolgában hozott döntése ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak ad helyet, ami a miniszteri diszkrecionárius intézkedésnek hathatós ellenőrzése és a mi különösen az ellen nyújt biztosítékot, hogy pártpolitikai szempontok nem fognak túlsúlyba kerülni a segínyek adományozásánál.

Nem fejezhetjük be közlekedési viszonyainkra vonatkozó rövid észrevételeinket anélkül, hogy ne adjunk kifejezést amaz óhajításunknak, hogy a közlekedés ügye külön miniszteriumra bizassék, amely azt bizonyára gyorsabban és hatásosabban látná el, mint most a kereskedelmi miniszterium, amely óriási munkaköre mellett képtelen a közlekedés ügyének ezerfele részletét kellő gondossággal és körültekintéssel ellátni.

H I R E K.

Esküvő. Ambrus József államvasuti hivatalnok a múlt vasárnap, augusztus 9-én délelőtt esküdött örök hűséget Csáky Jolának, Csáky Géza postamester leányának Jánoshidán.

Uj plebániaépület Jásztelken. Jásztelken község díszes, új plebániaépületét a múlt héten vette használatba Farszky Ferenc plebá-

nos. Ez alkalommal a szeretetreméltó házigazda ebédet is adott, melyre az egyházközség összes tagjai és Justus József kerületi alesperes, c. kanonok voltak hivatalosak. Az ebéden sok felköszöntő hangzott el, melyek nagyrésze az egyházközség áldozatkészségét dicsérte. — Vasárnap — a jásztelki bucsu napján — ismét nagy ebéd volt az új plebánián, amikor meg a környékbeli papságot látta vendégül uri asztalánál a község érdemes, tiszteletreméltó ősz plebánosa. Valamennyi vendégnek megtetszett a díszes és kényelmes plebániaépület, amelynek építéséért valóban nagy dicséret illeti Jásztelken község lakosságát.

Hát nálunk, Jászapátián ugyan mikor építenek már új plebániát? Meddig tűri még az előjáróság, hogy az a régi, rozoga sárga épület ott éktelenül eljék a piactéren? Valamennyi jászoközség díszes, új épületet emelt már a plebánosságnak, egyedül csak mi vagyunk hátra. Pedig — legalább az alsó-jászapátiában — nekünk kellene talán vezetni? ... Vagy megleszünk mi már anélkül is?!

Műkiállítás Szolnokon. A Szolnoki Művésztelep lakói, mint minden esztendőben, ez idén is rendeznek kollektív kiállítást Szolnokon, amely szeptember havában lesz. A kiállításon résztvesznek a telep vezetőin: Olgyay Ferenc, Mihalik Dániel, Fényes Adolf, Zombory Lajos és Pongrácz Károlyon kívül az ott vendégeskedő művészek, valamint a dr. Kohner-fele fiatal ösztöndíjas művészek is. A kiállítást, amely ezúttal különösen gazdag lesz, az egész megye érdeklődéssel várja.

Egy fegyelmi ügy vége. Imrik Gyula járási irnokot még a múlt év végén feljelentette egy jászapáti lakos a vármegyei alispánnál, hogy nevezett járási irnok közmegebotránkozta, közhivatalnokhoz nem illő módon viselkedik, annyira, hogy az már szinte el sem tűrhető. E súlyos vádra a felettes hatóság megindította a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot s annak vezetésével Küry Albert dr. vármegyei főjegyzőt bizta meg. A vizsgálat a legnagyobb tárgyilagossággal és lelkiismeretességgel megtartatván, — a vizsgálati iratok alapján s a vármegyei főügyész véleményének meghallgatása után az alispán mint első foku fegyelmi hatóság Imrik Gyula járási irnokot a fegyelmi vétség vádjára és következményei alól felmentette, ellene a további eljárást megszüntette s a felmerült költségek megtérítésében feljelentőjét elmarasztalta.

Az országos agár-derby Szolnokon. Az országos agárász szövetség idei agár-versenyét f. évi október hónapban tartja meg a szandai, kengyeli és tenyői pusztákon. A versenyen az ország kiválóbb agárászái mindnyájan részt vesznek. — Valószínű, hogy ugyanazon időben tartja meg a magyar gazdasági egylet is tervbe vett ló- és ügétversenyét.

Tüzek. A múlt héten járásunk több községében tűzveszedelem pusztított. Jászládányon Rimanóczy Mihály gazdának kazalba rakott buzaszalmája égett el a mellette lévő törekkkel együtt: a kár 60 korona.

Bessenyszögön különösen nagy károkat okozott a tűz, amely egy órában három tanyán is pusztított a pusztahomorszögi határreszen. Legelőször is a Makai Mátyss bérlő buzaasztagját hamvasztotta el, amelyet éppen csépelni kezdtek volna. A begyújtott cséplőgép kéményéből kiröpült szikra okozta a veszedelmet. A kár 920 korona.

— Laci, kérlek . . .
Laci nem néz fel a kártyából. De felel:
— Parancsolj édes.

— Laci, éhes vagyok — mondja az asszony.

A hangja elfuló. Várja, hogy most összedőljön a hómező, megálljon a vonat, de legalább is rögtön szétrebbenjen a játék. De nem rebben szét. Gábori most már felnéz és azt monja:

— Igen, Ili, hisz van étkező kocsi.

És játszik tovább nyugodtan. Az asszony elrémülten néz körül. Segítségét vár valahonnan. Az ügyvéd a negyedik, aki nem játszik, megszólal:

— Bizony én is mennék uszonázní. Ha parancsolja nagyságos asszony . . .

A nagyságos asszony az urára néz, az ura makacs nyugalommal játszik tovább. Az asszony rámereszi a szemét és magában hangtalanul kérdezi:

— Hát eleresztene? Félesztendei házasság után? Magamban? Egy idegen emberrel? Akivel meg is csalthatom?

Gábor mit sem tud ezekről a viharos

kérdésekről. Olimpusi nyugalommal oszt és laposan, de melegen rápillantva a feleségére, szól:

— Menj, édes.

Az asszony összeszorítja az ajkait és válaszol magának:

— Hát vége. Megcsafom. Már szeretöm van. Nyul a keztyűje után és ránéz az ügyvédre. Csak most nézi meg. Cirnos szőke bajusza van az ügyvédnek, állán kis légyszakáll. Félig már felállt, de nem tudja, mi lesz, jön-e az asszony. Nagyon türelmetlen és borzasztó félszeg és olyan szimpla, hogy még csunyának sem lehet mondani. És félig állva, félig ülve aggodalmas arccal, összeráncolt homlokkal szól:

— Bizony gyertünk nagyságos asszony, már nagyon éhes vagyok.

Az asszony egészen belédől, belésemistül a bőrpárnák közé. Még egy nagyot tekint a férfira, aztán mintha a szemével viszszaadobná a képét. Mint mikor az izetlen ételt kiköpi az ember. És csendesesen mondja:

— Nem megyek ügyvéd ur, a fejem fáj,

Ugyancsak akkor leégett a szomszédos *Orosz András* tanyáján asztagba rakott buza, sőt a ház és az istálló is. A kár 1300 korona.

A nagy szél tovább hordta a pusztító veszedelmet s így mindjárt utána elhamvadt a *Lázár Ignác* tanyás buzaasztaga, háza, kocsiszíne, szénakazla is, összesen 2350 K értékben.

A megejtett vizsgálat megállapította, hogy mindhárom tüzet a cséplőgép szikrája okozta. A veszedelmet növelte a rettenetes szélvihar, amelyben oltani egyáltalán nem lehetett. Az a szerencse, hogy minden biztosítva volt s így a tulajdonosok kára megtérül.

Vörheny. Jákóhalmán a mult hét folyamán a vörheny járványszertűen fellépett. A hatóságok az óvintézkedéseket azonnal megtették s a községi kisdudovót is bezárták.

A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter leiratban értesítette a vármegyei törvényhatóságát, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtási rendeletét módosította. Nevezetesen elrendelte, hogy azokon a hetivásárokon, amelyek vasárnapra esnek, az ipari és kereskedelmi árusítás csakis a vásárterekre szorítkozhatik, egyéb helyeken s főleg az üzletekre vonatkozólag, teljes mértékben megtartandó a munkaszünet. Sok vizzálykodásnak veszi elejét e rendeletben foglalt az a másik intézkedés, hogy a karácsonyi ünnepet megelőző vasárnapokon a miniszter a munkaszünetet egész napra fölfüggeszti, vagyis ezen a vasárnapon a kereskedelmi és ipari árusítás egész nap akadálytalanul folytatható.

Apáti tolvaj Jászberényben. Antal Bertalan nevű földink, — akire aligha leszünk büszkéek, — a mult napokban betört Varga János jászberényi lakos házába s onnan egy csomó ruhát, könyvet, egy kékításkát aprópénzrel, összesen mintegy 50 K értékben — ellopott. Még aznap délután eladta a lopott tárgyakat Jákóhalmán, ahol azonban a károsult feljelentésére másnap már elcsipte a csendőrség. Azóta a, jászberényi kir. járásbírósa börtönében elmélkedik tettének következményeiről.

Mozgófénykép. Érdekes és ritka látványosság érkezett f. hó 14-én községünkbe. Egy kitűnően berendezett, élvezetes és változatos műsorral felszerelt tanuságos *elektro-bioskop* ez, mely az apáti vásártéren telepedett le, hogy a villamossággal kombinált fotografálás csodáit bemutassa a jász közönségnek. A vállalatnak saját vilanyvilágítása van, melyet egy 24 lóerejű gőzgép állít elő. Természetes, hogy pazar fényben uszik a hatalmas világítástól az egész vásártér. Előadásait szombaton, augusztus 15-én már megkezdte s benn, az előadásokon nagy közönség gyönyörködik a látványokban s így remélhető, hogy a vállalat hosszabb időt fog közöttünk tölteni, ami már azért is kívánatos, hogy úgy az apáti, mint a kiser és szentandrásai közönség is megismerkedjék a „mozgófénykép”-nek nevezett

látványossággal. A tanuságos előadásokra ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Magyar Otthon. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten, Főherceg Sándor-utca 30 sz. alatt levő *Magyar Otthon Penziót*. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejártu szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. *Szigoruan családi otthon.*

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós haszajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Telefon:

„Jászapáti és Vidéke” 9 szám.

Egy
johából való
du, kinek két közép-
iskolai vizsgálata van, lapunk
nyomdájában
TANULÓNAK
azonnal felvételük.

2436

908

Pályázati hirdetés.

Tizsasüly községben a községi orvosi állás lemondás folytán megüresedett, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1400 kor. évi fizetés és 200 korona lakbér van összekötve.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy pályázati kérvényeiket hivatalomhoz folyó évi augusztus hó 25-ig anynyival is inkább terjesszék be, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vétetni.

Megjegyzem, hogy Tizsasüly községnek nagy kiterjedésű határában több nagybirtokos is van.

Köteles az orvos a községi szabályrendeletben előirt díjakért a halottkém vizsgálatot is teljesíteni.

Jászapáti, 1908. augusztus 5.

Cseh József
főszolgabíró.

Mindenféle könyv-
nyomdai munkákat
jutányos árért ké-
szít e lap nyomdája.

Pontos kiszolgálás.

A világhírű

„HUNGÁRIA” gyorsnizlalo
abrakfűszer,

amely minden jószágtenyésztésnél nélkülözhetetlen,

továbbá

mindenféle fűszer, cukor, kávé,

friss szalámi, sajt, turó

a legjutányosabb árban s a legfinomabb minőségben

kapható:

IMRIK JÓZSEF

fűszerüzletében
Jászapáti.

Szolid árak.

Finom
cukorkák.

Képes-
lapok.

**Tüz-, Jég-, Élet-,
baleset- és általános biz-
tosításokat eszközöl**

Molnár János

kereskedő (piactér.)

**a cs. kir. szab. trieszti
Általános Biztosító társulat
jászapáti képviselője.**

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kéme-, fonál- és
szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyár

(Fennakadás nélkül!)

Knöpfler Géza

divatáruházában Jászapáti (Grosz-
mann Farkas házában.)

flók-vegytisztító és műfestő intézetet nyit,
ahol ezentúl bármikor mindennemű vegy-
tisztítás, műfestés a legjutányosabb
árak mellett, portómentesen s kifogástal-
anul eszközöltetik.

Ugy a festésért, mint a tisztításért a
cég szavatol.

Bővebb felvilágosítással és árjegy-
zékkel szolgál

Knöpfler Géza
divatáruháza
Jászapáti.

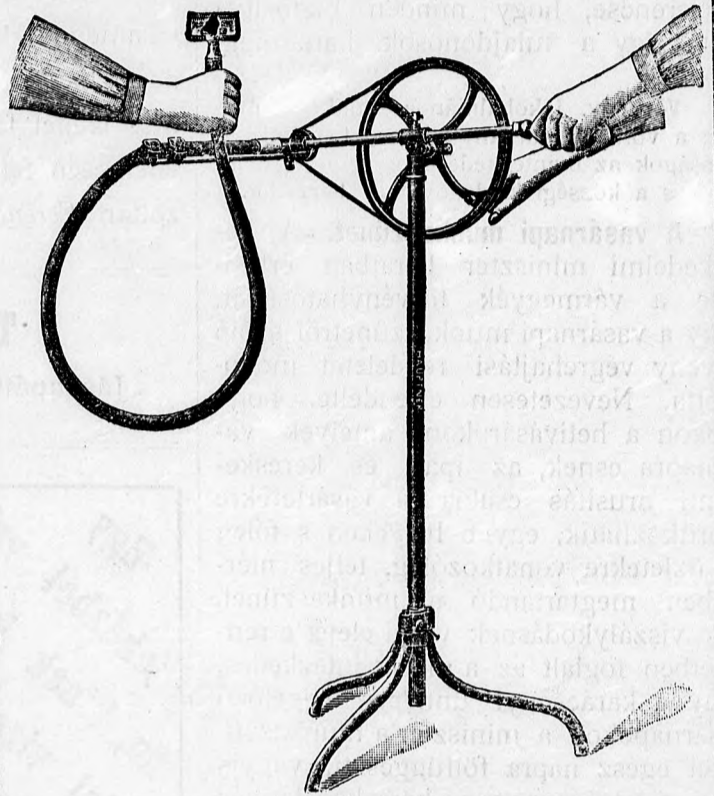
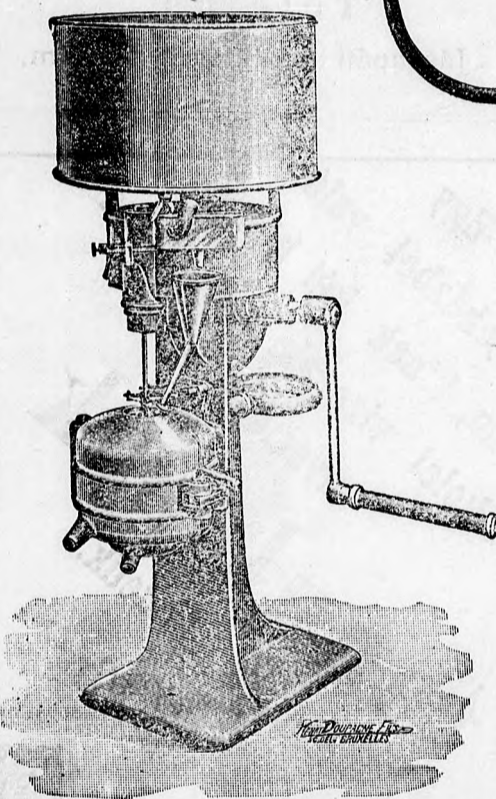
39

Egy jó házból való ke-
resztény fiu tanulónak felvé-
tetik Elefánti György fűszer-
és csemege üzletében Czegléd.

IRDETESEKET
- jutányosan
felvesz
a kiadóhivatal

**Lónyirógépek,
Hauptner-féle**

állatorvosi műszerek,
állattenyésztési
cikkek és eszközök.
v a l a m i n t

eredeti **Mélotte-tejfölözőgépek,**
tejgazdasági felszerelések,
teljes tejfeldolgozó gépek:

Geittner és Rauschnál

Budapest, VI. Andrassy-ut 8/A

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Auszria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864.

Legelőkelőbb referenciák.

Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

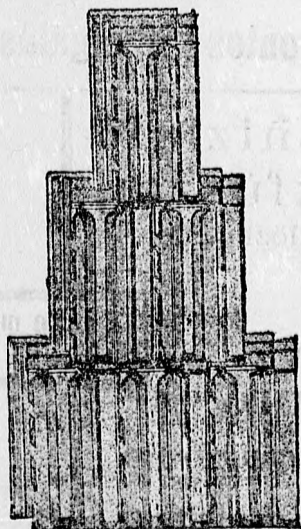
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

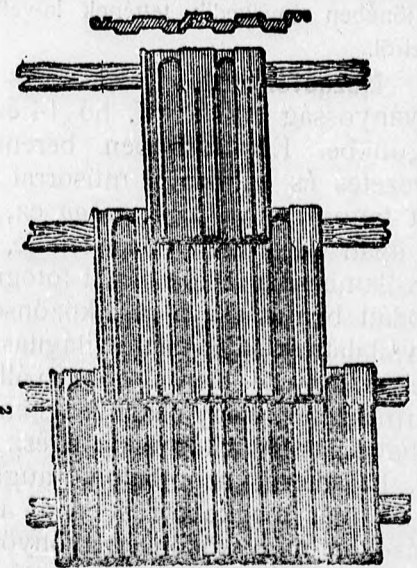
GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági át-
fedő-cserép 272 szám.

Zsombolyai gyártmány.

Szab. bizt. préselt átfedőcserep 253. sz.